

מתוך: כללי החיים – עבר-עתיד

מאת: יאנוש קורצ'אק, כתבים כרך ט, עמ' 104-105
תרגום: אורי אורלב

האם המבוגרים נוהגים נכון כשהם מדברים לעיתים קרובות על העתיד ומפחידים במה שיהיה?

- יהיה קשה, יהיה רע. אתה חייב להתרגל, אתה מוכרח ללמוד. בעוד עשר, בעוד עשרים שנה. יכול להיות שהצעירים אפילו לא כל כך מאמינים. מפני שמוזר לחשוב שתהיה כמו אבא. הם מתארים לעצמם את העתיד בצורה אחרת. כן, חלומות הילדות.

נעים לחשוב בחדר שקט או במיטה על מה שיהיה. לחלום בהקיץ על מסעות והפתקאות, שאתה מפקד מפורסם או מחלק כסף לעניים, שאתה מלומד, משורר, זמר או מורה צנוע, מכובד ואהוב על בני האדם.

בחלומות הללו לא הכל עובר חלק, היו מכשולים, קשיים, אפילו קרבות וסכנות. – אך המכשולים מלווים תחושה נעימה, מפני שבזכותם מתארכת האגדה, מתארך הסיפור שאתה מספר לעצמך, שהרי בכל רגע אפשר לנצח והכל ייגמר בטיב.

שאלתי פעם בכיתה: מה כל אחד מכם רוצה להיות. – ילד אחד אמר:

- מכשף.

התחילו לצחוק. הילד נבוכ ומוסיף:

- כנראה שאהיה שופט כמו אבא שלי, אבל אתה, אדוני, שאלת מה כל אחד רוצה להיות.

הצחוק הזה ואחר כך כינויי הגנאי מלמדים להסתיר את האמת, לא להיות כן. הרי כל חלום הוא כאילו סיפור קסום.

ואותם חלומות מועילים מאוד. אף אחד לא יודע מיד למה עליו להתכונן. הוא רוקם לעצמו כל מיני תוכניות ולבסוף מעשר הזיות שהעלה בדמיונו מתגבשת תוכנית חיים מסוימת אחת.

מהו ההבדל בין לרקום חלומות ובין לתכנן תוכנית?

לרקום חלומות זאת שלוה, הנאה, אתה לא מתחייב בשום דבר. יש אומרים:

- שוגה בדמיונות, בונה ארמונות באספמיה, מפריח מגדלים באוויר, ראשו בעננים.

נכון: מרקיע לשחקים, מהרהר לו כדי להתבדר במה שאין לו. – מתגעגע, משתוקק.

יתבגר ויגיע להגשמת תוכניתו הרצינית, המחמירה והקשה, התובענית והמחייבת.

תוכנית – היא כמו נדר, שבועה על דגל החיים.

אחרי שהחליט מתחיל ומתקדם לאט ובהתמדה.

- יש לי טוב מאוד בגיאוגרפיה, אני לומד שפות זרות, בוחן מפות, מדפדף באטלסים, אני מכיר

היטב את העיר שלי ואת האזור. אני קורא ספרי הרפתקאות, ספרים על בעלי חיים ועל בני

אדם אחרים. אני רוצה להיות תייר, מגלה ארצות.

- אני משוחח ומשחק ברצון עם ילדים קטנים. תמיד מקשיב בסבלנות לשאלותיהם, מסביר,

עוזר, מתייחס לתלונותיהם. אני מבלה הרבה עם אחי הקטן, או עם אחותי הקטנה.

מספר סיפורים, מראה תמונות, מְלווה ספרים, יש לי סבלנות ואני מתחשב. אהיה מורה.

י.א.א. קורצ'אק
إسرائيل تقرا كورتشاك

- אני מנסה להכיר את החסרונות ואת המעלות שלי. כעסן לא יכול להיות מפקד, לא טייס ולא מחנך טוב. – אני רוצה להיות הגון, דייקן, מתון, אמיץ, ממושמע וכן.
- אני רוצה שיהיה לי כוח רצון חזק.
- מי שיודע רק לחלום בהקיץ וממתין שהדברים יבואו וייעשו מעצמם – כנראה שיגרום לעצמו מפח נפש, מפני שהמציאות היא שונה ולא קלה.
- אני אוהב כל דבר קשה. אני רוצה לכבוש, להיות מנצח. אני מכיר את עצמי.
- אני יודע לשתוק ולתת הוראות. אני נועז וסבלני. נוח לאחרים, אך קפדן עם עצמי. – ועליז : אני לא מוחה ולא מתלונן.
- הגיל שלי לא מעלה ולא מוריד. אינני מתבייש בנעורי ולא במחשבותיי או ברגשותיי. – אאכוף יחס של כבוד על עצמי ועל המטרה שאני משרת.

